

Br. 1895 II, 21

Prijs f 0,25

WIE IS DE ZAAKWAARNEMER

EN

zult Gij U nog langer van
hem bedienen?

EEN WOORD TER INLICHTING

DOOR

EEN CANDIDAAT-NOTARIS.

WIE IS DE ZAAKWAARNEMER

EN

zult Gij U nog langer van
hem bedienen?

EEN WOORD TER INLICHTING

DOOR

EEN CANDIDAAT-NOTARIS.

GOUDA — G. B. VAN GOOR ZONEN — 1895.

Het moet een enkele keer, zij het ook terloops, Uwe aandacht hebben getrokken, waarde Lezer voor wien deze regelen bestemd zijn, dat, nevens de talrijke vraagstukken van den dag waarin het groote publiek belang stelt, er gedurende tal van jaren eene kwestie bestaat, een strijd gestreden wordt over wat genoemd wordt: de zaakwaarnemerij, een strijd, waarbij de eene partij het vóór, de andere het tegen den zoogenaamden »zaakwaarnemer» opneemt.

Wellicht is, bij het lezen van een ingezonden stuk over deze aangelegenheid in een der dagbladen, netwelk eene enkele maal voorkwam, bij U de vraag gerezen, wat men toch eigenlijk onder deze zoo zeer gelaakte of anderzijds verdedigde »zaakwaarnemerij» verstaat, misschien ook was U zelfs dit nog niet der moeite waard, althans, de kwestie boezemde U al heel weinig belang in, de zaak liet U ijskoud! En, geen wonder, maar — hoe ten onrechte! Geen wonder, want, òf Gij voeldet daarom niets ervoor, omdat Gij er niets van begreept, en waardoor Gij niet wist waarover de strijd eigenlijk loopt, òf, Gij beschouwdet het als een puren belangenstrijd tusschen uitoefenaren van een soortgelijk bedrijf, voor hen wellicht van het grootste gewicht, maar U volstrekt niet rakende.

Ten onrechte, want de kwestie gaat U rechtstreeks aan; nog meer dan het kiesrechtvraagstuk of de algemeene dienstplichtkwestie, zoude ik bijna zeggen, althans evenzeer, en wel, omdat Uw persoonlijk belang er al te zeer bij betrokken is.

Het was Uwe argelooze onbekendheid hiermede welke de bron kan genoemd worden van onnoemelijk veel bestaande ellende en slechte maatschappelijke verhoudingen.

Ik zal trachten u hiervan de overtuiging te schenken.

Het zaakwaarnemersbedrijf, door *onbevoegden* uitgeoefend, want alleen als zoodanig verdient het afkeuring (*) staat ten nauwste in verband met den werkkring van den Notaris; ja, ik acht het verband tusschen »Notariaat» en »zaakwaarnemerij» zoo onafscheidelijk zelfs, dat ik het niet wel mogelijk acht, om het laatstbedoelde onderwerp te behandelen zonder tevens te spreken van het Notariaat.

Voor menigeen is het trouwens niet overbodig, wat beter ingelicht te worden omtrent deze instelling, want treurig is het met de bij vele personen gevestigde begrippen omtrent het wezen van het Notaris-ambt en den werkkring en de bevoegdheden van den Notaris, gesteld!

Iedere Notariaatspersoon, waarmede ik bedoel een ieder die in de Notariëele wetenschap of praktijk wat 'thuis is, zal moeten bekennen, dat persoonlijke ervaring hem herhaaldelijk leerde, dat dienaangaande de meest zonderlinge opvattingen en verwarde meeningen heerschen bij het publiek, en zelfs worden aangetroffen bij overigens zeer ontwikkelde menschen, als b. v. kooplieden, dokters, leeraren, enz.

Veel te ver zoude het mij natuurlijk voeren, en ook in het kader van dit korte vertoog niet passen, wilde ik U de geschiedenis van het Notariaat hier mededeelen en de ontwikkelings-perioden van deze overoude instelling schetsen, en het ligt dan ook eenvoudig slechts in mijne bedoeling om U, voor zooveel noodig, beknopt uiteen te zetten, wat de Notaris thans toch eigenlijk wel is, en wat thans alzoo tot zijnen ambtelijken werkkring behoort; zulks om U daarna des te beter te kunnen doen begrijpen, wat »zaakwaarnemerij» is, en U te doen inzien, naar ik hoop ten duidelijkste, dat Uw belang en dat van de samenleving in het algemeen, U ernstig en uitdrukkelijk gebiedt, mede te helpen in den strijd tegen die zaakwaarnemerij.

En wanneer het eenmaal zoover gekomen mocht zijn,

(*) De Notaris is de *bevoegde* zaakwaarnemer. Waar verder het woord »zaakwaarnemer,» of »zaakwaarnemerij» gebezigd wordt, is dan ook steeds het bedrijf door *onbevoegden* uitgeoefend, bedoeld.

dat Gij het inziet, dat Gij *bewust* zijt geworden van de gevaren voor het publiek verbonden aan den rechtsbijstand van onbevoegden bij het opmaken van acten, dan zult Gij zeer zeker U ook niet meer door die onbevoegden willen doen bijstaan, en de strijd zal, wanneer dit inzicht algemeen zal zijn geworden, niet meer bestaan, immers de oorzaak van dien strijd, zal dan zijn verwijderd; het »kankergezweel» aan het Notariaat, en daardoor aan de maatschappelijke samenleving, zal zijn weggenomen.

Mocht het spoedig daartoe komen!

De Notaris dan, is een, (uit zoogenaamde *candidaat-Notarissen*) door het hoogste gezag van den Staat (de Koningin) aangestelde, door den Minister van Justitie *met zorg* gekozen ambtenaar ten dienste van U, het Publiek, (een *openbaar* ambtenaar) en door het publiek, wanneer dit zich van hem bedient, ook bezoldigd (en daarom dus geen Rijksambtenaar in den gewonen zin) *uitsluitend bevoegd* tot het opmaken van *authentieke* (volkomen geloofwaardige, in rechten altijd *volledig bewijs* opleverende) *acten* (geschriften) ook wel *notariële* acten genoemd, van alle *handelingen overeenkomsten* en *beschikkingen* (rechtshandelingen) waarvan *of de wet gebiedt*, (als bijv. van Hypotheek-acten, gewone [of zoogenaamde *openbare*] testamenten, acten van huwelijksvoorwaarden, enz.) *of de belanghebbende personen* (partijen) *verlangen*, dat *daarvan* bij authentiek geschrift blijken zal, (bijv. overdracht van onroerend [vast] goed uit de hand, volmacht, enz. enz.); en om daarvan (van die acten) *de dagteekening te verzekeren, die acten in bewaring te houden* en daarvan *grossen* (kracht tot handelen bezittende afschriften, evenals de vonnissen aan het hoofd voerende de woorden: »In naam der Koningin») *afschrijven* (gewone) en *uittreksels* uit te geven aan de onmiddellijk belanghebbenden.

Alleen van enkele acten (en wel: publieke verkooping van roerend [los] goed, wisselprotesten en administratieve acten) is de opmaking, behalve aan den Notaris, ook aan andere ambtenaren (Griffiers van een kantongerecht,

Deurwaarders, Burgemeesters en Ontvangers) met dezen (den Notaris) daartoe dus gelijkelijk bevoegd, opgedragen.

Terwijl eindelijk alleen *deurwaarders-exploiten*, niet door den notaris, maar *uitsluitend door den deurwaarder* (*) kunnen worden gedaan (opgemaakt). Zie artikel 1 van de Wet op het Notarisambt.

Ziedaar dus, met eenige omschrijving, wat door de Wet omtrent den Notaris en zijnen ambtelijken werkkring wordt bepaald.

Gij weet thans, dat, wanneer in eenige Wet of wettelijke bepaling geëischt wordt voor eene of andere burgerlijke rechtshandeling, eene *authentieke* acte, dit, behoudens de voorgenoemde zeer enkele uitzonderingen, steeds is de *Notarieële*, en dat, wanneer gesproken wordt van eenen *openbaren* of *bevoegden ambtenaar*, daarmede in den regel bedoeld wordt een *notaris*!

En zoo zult gij thans ook beter begrijpen, wat artikel 1905 van het Burgerlijk Wetboek (dit is het Wetboek waarbij de rechten en verplichtingen der burgers van den Staat onderling zijn vastgesteld) ten aanzien der authentieke acte bepaalt:

Genoemd wetsartikel zegt:

»Eene authentieke acte is de zoodanige welke *in den wettelijken vorm is verleden* door of ten overstaan van »openbare ambtenaren, *die daartoe bevoegd zijn ter plaatse, alwaar zulks is geschied.*» —

Den wettelijken vorm, waarin de acte moet zijn verleden (opgemaakt, ook wel gepasseerd) en den kring (het ressort) binnen welken de Notaris zijne ambtsbediening slechts mag uitoefenen, hieromtrent zijn in de Wet op het Notarisambt uitvoerige voorschriften gegeven, waaraan de notaris zich op verbeurte van grove boeten, stipt te houden heeft en welker verwaarloozing, waardoor de acte bijv. als *niet-authentiek* kan worden aangemerkt, hem in de verplichting brengen kan om de deswege door partijen geleden schade te vergoeden.

(*) Gerechtsdeurwaarder.

In genoemd Burgerlijk Wetboek wordt U in den titel, handelende over het »schriftelijk bewijs», nog nader het karakter van de *authentieke* acte aangeduid en zulks in tegenstelling met de zoogenaamde: »*onderhandsche* acte.»

»De wet erkent tweeërlei schriftelijk bewijs», zegt namelijk art. 1904 van gemeld B. W. en wel »authentiek en *onderhandsch* geschrift.» (*)

Art. 1907 zegt verder, dat eene authentieke acte (men weet dat eene acte is een geschrift, waarbij blijkt van eene handeling, overeenkomst of beschikking) tusschen partijen *volledig* bewijs oplevert van hetgeen daarin vermeld staat *als te zijn verklaard of te zijn geschied.*

Van het gemelde »*onderhandsche* geschrift geeft de Wet in art. 1911 B. W. eene verklaring of omschrijving, waaruit blijkt, dat *alle, niet door tusschenkomst van eenen openbaren ambtenaar opgemaakte acten*, eenvoudig, »*onderhandsche*» zijn, welken vorm of die overeenkomsten of beschikkingen ook mochten hebben: of zij dus als acte, of als *brief* of iets dergelijks zich mochten voordoen (†).

Ten aanzien van de kracht (bewijskracht) aan zoodanig onderhandsch stuk toegekend, kan worden opgemerkt, dat die daarom reeds zoo ver achter staat bij die van de authentieke acte, omdat de wet in art. 1912 en 1913 B. W. bepaalt, dat de *onderhandsche* acte *dan alleen* ook als volledig bewijs geldt. ten aanzien van hetgeen daarin staat vermeld, *als de onderteekenaar zijn schrift erkennen wil*, terwijl, indien de onderteekening of het schrift wordt *ontkend* de echtheid gerechtelijk moet worden *onderzocht*! Zie Art. 1914 B. W.

Hoe licht men dus bij *onderhandsch* geschrift de dupe kan worden van de slechtheid van hem of hen, die zich tegenover U verbonden, springt duidelijk in het oog!

En was nu hiermede alleen reeds de mindere waarde

(*) Bij den onderhandschen vorm teekent en spreekt alleen de partij. Deze compareert (verschijnt) niet voor den ambtenaar, gelijk bij den authentieken vorm.

(†) De onderhandsche acte vangt gewoonlijk aan met de woorden: »De ondergeteekende.... verklaart bij deze» — enz.

van de onderhandsche acte aangeduid, dan ware het voordeel van den authentieken vorm op 'den onderhandschen niet zoo groot als het inderdaad wel is, maar er is meer!

Hiervoor werd reeds aangetoond, dat de Notaris aan zijne (authentieke) acten eene dagteekening verzekert, de dagteekening zijner notarieële acte staat *vast*, die der onderhandsche echter niet; de dagteekening dier acte heeft althans geene kracht tegen derden (buiten de handeling, overeenkomst of beschikking staande personen) vóór dat ééne der in artikel 1917 B. W. genoemde gebeurtenissen hebbe plaats gehad! --

De *onderhandsche acten* kunnen in het ongereede (zoek) geraken of vernietigd worden, de authentieke daarentegen, althans de meest gewichtige (Minuten) worden door den Notaris zorgvuldig bewaard en mogen door hem niet uit handen worden gegeven.

Het burgerlijk, maatschappelijk verkeer heeft echter nog aan iets meer behoefte in den Notaris, dan dat hij alleen zoude kunnen zijn officieele, authentieke-actenmaker.

In de praktijk is hij dan ook bovendien de raadgever van partijen bij het vaststellen van de bepalingen der acten, de vertrouwde in hunne familie-aangelegenheden, de bemiddelaar in geschillen, de voorkomer van rechtsgedingen, de beheerder van fondsen, de administrateur van eigendommen, in 't algemeen *de behartiger der zaken van het publiek*, dat zich van zijn ministerie (hulp en bijstand) bedienen wil. — de zaakwaarnemer dus bij uitnemendheid!!

Zoo is het ook de bedoeling van den Wetgever, waar niet de Staat den Notaris bezoldigt, maar die bezoldiging aan het publiek overlaat, dat, dat publiek voor die acten, welke ook *onderhands* kunnen worden opgemaakt, doch waartoe het zelf niet in staat is, *mede uitsluitend Notarissen* zoude bezigen, als de daartoe *meest bevoegde* personen; en de Regeering verwacht dit zóó zeker van U, Publiek, omdat, opdat iedere notaris behoorlijk zijn bestaan hebbe, bij de wet is bepaald, dat, naar gelang van omstandigheden en zeker bevolkingscijfer, slechts een bepaald aantal notarissen

hoogstens in ieder Arrondissement (ressort der ambtsbediening) benoemd mag worden. (*)

En omdat dit van het publiek wordt verwacht en verondersteld, is de Regeering ook verplicht om van staatswege zooveel mogelijk te zorgen, dat de Notarissen aan vele eischen voldoen, opdat het vertrouwen van het publiek in den notaris niet zal worden beschaamd!

En welke zijn nu de waarborgen daarvoor? Allereerst wel: *de Koninklijke benoeming*.

Om tot Notaris te kunnen worden benoemd moet men bewijzen van bekwaamheid hebben afgelegd, moet men *Candidaat-Notaris* zijn; maar, niet alle candidaat-notarissen komen bij de Regeering voor eene benoeming tot Notaris in aanmerking.

Het gewicht van het ambt, de in den Notaris geëischt wordende eigenschappen, doen de Regeering nauwkeurig toezien, zooveel mogelijk, dat geen »onwaardige» met het schoone ambt van vertrouwen wordt bekleed.

Zooveel mogelijk, zeide ik, want welk verstandig mensch zal niet willen toegeven dat ook de Hooge Regeering te goeder trouw wel kan mistasten!

De bedroevende gebeurtenissen van den laatsten tijd zijn echter veelal geen gevolg geweest van zoodanig mistasten, neen, daarvoor bestonden doorgaans andere oorzaken en in de meeste dier gevallen was het *publiek* alleen *zelf* de oorzaak van het ongeluk.

Menig Notaris toch, aanvankelijk bedeed met alle goede hoedanigheden: eerlijkheid, onkreukbaarheid, betrouwbaarheid, stiptheid, soliditeit, etc. werd dikwijls door het *publiek* in vele opzichten gedwongen, om van aard te veranderen, ten einde zich van 't dagelijksch brood te kunnen blijven voorzien.

Hoe vaak toch werd de onafhankelijkheid en zelfstandigheid door toedoen van het publiek, door den Notaris verloren, die, om te kunnen blijven bestaan, zich moest

(*) Dit zoogenaamde »maximum» van het aantal Notarissen voor ieder Arrondissement, wordt bij »Koninklijk Besluit» bepaald.

verlagen tot onderdanigen dienaar van een of anderen indringer in zijne werkzaamheden, aan wien het publiek nu eenmaal maar de »klandisie" wenschte te gunnen!

Dat ook een Notaris, door U wordende aangesteld als uwen »kassier", even goed voor de verleiding zwichten kan, als zoo menig kassier van beroep of dat hij, evenals die kassier van beroep, (door andere omstandigheden en risico's aan dat bedrijf verbonden) »op de flesch" kan gaan, wien kunt Gij 't, wanneer U de slag treft, anders dan *Uzelven* verwijten?

Bij eenig doordenken zult Gij 't dus moeten toestemmen, dat die »Koninklijke benoeming" inderdaad uitmaakt den voornaamsten grond, den meest mogelijken waarborg voor de bevoegdheid (*) van den Notaris om U in alles het beste ter zijde te kunnen staan, zoo wat betreft het maken Uwer burgerlijke overeenkomsten en beschikkingen, hetzij dan authentiek of onderhands, al naar gelang hij U dit zal aanraden, als om te zijn Uw vertrouwde raadsman in de teederste aangelegenheden van verschillenden aard.

Gij hebt verderen waarborg voor zijne bevoegdheid in den »ambtseed" door hem bij den aanvang zijner bediening afgelegd en nog in de betaling zijner *notariële* declaratie, (rekening) zooveel mogelijk opgemaakt naar een wettelijk tarief, welke declaratie, desverlangd nog kan worden getaxeed (gecontrôleerd) door den Rechter van het ressort, waar binnen de Notaris zijne ambtsbediening uitoefent.

Indien 't mij gelukt is in bovenstaande kleine schets U een eenigszins volledig en bevattelijk begrip te doen verkrijgen van den Notaris en zijnen ambtelijken werkkring (wettelijk en feitelijk), dan zal 't mij thans gemakkelijker vallen om U aan te toonen, wat een *zaakwaarnemer* is en welke zijne praktijken zijn, en U tot het inzicht te brengen, dat het dringend noodzakelijk is om aan dit steeds brutaler optredende Maatschappelijk kwaad paal en perk te gaan stellen, kon het zijn, dit geheel uit te roeien.

(*) Dit woord in den *ruimsten* zin te verstaan.

Gelijk wij reeds zagen, zijn er acten, welke, »notariëel» *moeten* worden verleden (opgemaakt), waaraan een anderen vorm dan den authentieken naar uitdrukkelijk wettelijk voorschrift op straffe van »niet-geldigheid» wordt verboden te geven (hypotheken, enz.).

In den regel echter zal men vrij zijn om de overeenkomst zoowel in den éénen als in den anderen vorm te constateeren.

Gewezen is ook reeds op de zooveel meerdere waarde van de notariëele (authentieke) acte vergeleken bij de onderhandsche en op de nadeelen, welke aan laatstgenoemden acten-vorm kunnen verbonden zijn.

Al naar gelang dat dus *het gewicht* van de acte dit medebrengt, zal men deze of notariëel of onderhands *doen* opmaken.

Het gewicht van de acte te beoordeelen is in Uw eigen welbegrepen belang altijd raadzaam, over te laten aan den daartoe *het meestbevoegden* persoon, aan den Notaris.

En zoo ware dan door U slechts eene keuze te doen uit de onder Uw bereik staande Notarissen, om *hem* al Uwe voorkomende belangen en zaken op te dragen, die naar Uwe persoonlijke meening, het meeste vertrouwen in alle opzichten waardig is.

Maar helaas! dit geschiedt maar al te vaak niet! —

Hiervoor, zeide ik, dat men zijne acten *notariëel* of *onderhands doet* opmaken en inderdaad behoort het tot de zeldzaamheden, dat eene onderhandsche acte door den ondertekenaar zelven wordt opgesteld en geschreven.

De wet veronderstelt echter, dat Gij 't zelf doet, en dus ook zelf verantwoordelijk zijt voor Uw eigen werk, want zij kent als *bevoegde tusschenpersonen* niemand anders dan de genoemde wettelijke ambtenaren om authentieke acten te verlijden, en meer speciaal den Notaris. (*)

(*) Ook wanneer de Notaris een onderhandsche acte voor U opmaakt, wordt gerekend voor de Wet, dat Gij als ondertekenaar der acte, die acte *zonder tusschenkomst* van eenen openbaren ambtenaar, en dus zelf hebt opgemaakt! De Notaris is dan slechts Uw zaakwaarnemer.

Hen nu, die zich opwerpen, om, zich mengende in den werkkring van den Notaris, acten voor U op te maken (natuurlijk alleen onderhandsche acten!) noemt men zaakwaarnemers, hun bedrijf zaakwaarnemerij!

Zij moeten gerekend worden, *onbevoegd* daartoe te zijn in *alle* opzichten, behalve wanneer zij tevens Candidaat-Notaris zijn, daar *die* voor de noodige kennis althans *eenigen* waarborg aanbieden, maar dan ook alleen voor die kennis, niet voor de hoofdzaak: hunne betrouwbaarheid! Zij *missen* »de Koninklijke benoeming», gelijk met iederen anderen »beunhaas» op notarieël gebied, en zijn dus mede niet bevoegd! (*)

De »zaakwaarnemerij» door Candidaat-Notarissen uitgeoefend, wordt wel eens »bijzonder», die door niet-candidaat-notarissen bedreven, »algemeen» genoemd.

En nu valt het niet te ontkennen, dat de »algemeene» een graadje gevaarlijker voor het publiek is dan de »bijzondere», want, de aanwezigheid van de noodige kennis is eene niet gering te schatten hoofdvoorwaarde voor het *kunnen* afleveren van *deugdelijk* werk: nochtans, het kan niet genoeg herhaald worden, de candidaat-notaris-zaakwaarnemer is niet te vertrouwen; men heeft geen enkel grond voor dat vertrouwen; hij staat, wat dat betreft, volkomen gelijk met den eersten den besten gewonen praktizijn. (†)

Beschouwen wij nu de meest gevaarlijke soort, de zaakwaarnemerij *in het algemeen*, wat meer van nabij, dan treft het U vermoedelijk reeds meer dan vroeger, dat eene zoo weinig verdedigbare zaak nog zoovele verdedigers vindt en daarbij, dat van overheidswege tot dusverre zoo weinig of liever eigenlijk niets daartegen werd ondernomen.

Men lette echter wel op, dat de verdediging bijna uit-

(*) Verschillend zijn de vormen waarin men den »zaakwaarnemer» aantreft. Behalve vele ambtelooze personen laten zich met beunhazerij in, sommige Burgemeesters, Gemeente-Secretarissen, Deurwaarders enz., terwijl ook zoogenaamde kantoren voor rechtszaken, of van vaste goederen en hypotheeken — van schuldvordering, informatie enz., niet betrouwenwaardig zijn, als zijnde de vlag waaronder één of meer zaakwaarnemers zeilen. —

(†) Zóó noemt zich de zaakwaarnemer bij voorkeur!

sluitend uitgaat van de belanghebbenden bij het bedrijf en gevoerd wordt op niet steekhoudende gronden, uit *puur* eigenbelang, of berust bij domme lieden, die kortzichtig genoeg zijn, om zonder te letten op de gevolgen, des praktizijns werk eenvoudig wat *goedkoop*er achten.

De treurige gevolgen voor partijen; welke uit acten, door onzaakkundige, van alle vak- of wetenschappelijke kennis ontbloote personen opgemaakt, wel kunnen voortspuiten (hoe eenvoudig de stof ook dikwijls scheen) te beoordeelen, — het zal aan vakmensen alleen gegeven blijven, maar duidelijk zal 't toch wel een ieder zijn, dat kennis en wetenschap niemand maar zoo komen »aan-waaien», dat eenige *routine* en een *mooi schrift*, gevoegd bij een pedant, dikwijls brutaal en onbeschaamd optreden, (*) niet voldoende zijn om U de *rechtsgeldigheid* van den inhoud eener acte te verschaffen.

Gij *kunt* er niet *gerust* op zijn, dat de praktizijnsacte eene acte zal zijn, waaraan Gij iets hebt, dat zij U datgene verschaffen zal, wat gij erdoor *denkt* te hebben verkregen, wel zal zij U vaak »van den wal in de sloot» helpen.

En hoe zoudt gij erop *kunnen* bouwen, immers evenmin als gij *zelf* weten zij 't.

Nimmer gaven ze de BEWIJZEN hunner kunst.

Waarom U dus tot hen gewend, zelfs al waren zij goedkoop?

Maar ook dit zijn zij *niet!* (†)

In de eerste plaats staat het, gelijk ik aantoonde, vast, dat voor partijen, goedkoop, maar tevens ondeugdelijk broddelwerk, heel dikwijls duurkoop zal uitkomen en dat de zuinigheid op die wijze betracht, doorgaans de wijsheid zal bedriegen, maar afgescheiden daarvan, afgescheiden van de waarheid, dat »alle waar naar het geld» is en dat

(*) Dit bewijzen de bedriegelijke advertentiën, waarbij praktizijns soms stoutweg de groote leugen annonceeren dat zij *alle* notariële (Sic!) werkzaamheden verrichten, adviezen geven, enz. enz.

(†) Zelfs worden zij in de wandeling wel eens heel eigenaardig en bewijzende dat 't publiek toch niet zoo van hunne groote billijkheid overtuigd is: »ZAKWAARNEMERS» genoemd!

natuurlijk de »Notarieële», aan wettelijke vormen gebonden en meerdere waarde bezittende acte meer kost dan eene onderhandsche — zal de declaratie van den Notaris, voor zooveel betreft de werkzaamheden door dezen als zaakwaarnemer, niet als notaris-ambtenaar, verricht, eene vergelijking met de rekening van den praktizijn (*) glansrijk zelfs kunnen doorstaan in de meeste gevallen.

De door den Notaris in onderhandschen vorm voor U gemaakte acte wordt in den regel met niet veel meer betaald, dan met een gewoon »schrijfloontje», wat de »beunhaas" U ook rekenen zal! —

Daarvoor hebt gij dan bij den Notaris eene *deugdelijke* acte (†) bij den »beunhaas" is dit aan redelijken twijfel onderhevig!

Men weet dit alles alleen maar niet algemeen genoeg; men is achterdochtig, *vreest en mijdt den betrouwbaren* en kiest den *onbetrouwbaren* helper bij het opmaken zijner onderhandsche acten! —

En waar nu het publiek aan deze argelooze kortzichtigheid, zeer tot schade ook van het Notariaat en daardoor van de Maatschappij, mank gaat, behoorde de Staat door *wettelijke* bepalingen aan het euvel te gemoet te komen. zult gij zeggen.

Ja, voorzeker, men kon een groot gedeelte van het kwaad opheffen door eindelijk eens toe te geven aan de van notarieel-wetenschappelijke zijde, reeds jaar en dag gevraagde uitbreiding van de acten-soort, waarvoor de Notarieele vorm verplichtend is! (§) doch op het gebied van het Burgerlijk recht, treden reeds zoovele billijke en hoogst gewichtige eischen op den voorgrond, dat het zich wel niet laat aanzien, dat deze stof op zichzelf tot eene wijziging daarvan aanleiding zal geven, waar het reeds

(*) Gewoonlijk geeft de Praktizijn echter geene schriftelijke rekening; liever doet hij dit niet. Waarom wel?

(†) Van denzelfden *inhoud* als de »notarieële», alleen zonder de vormen, die »authenticiteit" verschaffen.

(§) Zoo wordt deze vorm van belang geacht voor *alle* overgangen van onroerende (vaste) goederen en de kwitantien der kooppenningen daarvan.

eenige jaren in de bedoeling van 's Lands Regeering ligt om het geheele Burgerlijk Wetboek aan eene herziening te onderwerpen. (*)

Ook al mocht echter die herziening tot stand gekomen, en de acten-soort, welke notarieel moet worden verleden, aanmerkelijk uitgebreid zijn, toch zal het Burgerlijk recht voor het *meerendeel* der burgerlijke handelingen, de vrijheid moeten laten blijven bestaan, om die bij onderhandsche acte te kunnen constateeren.

Het zoude mij alweder te ver voeren, indien ik U zoude mededeelen, waarom *nimmer* voor *alle* acten door dat Burgerlijke recht de authentieke vorm zoude kunnen worden voorgeschreven.

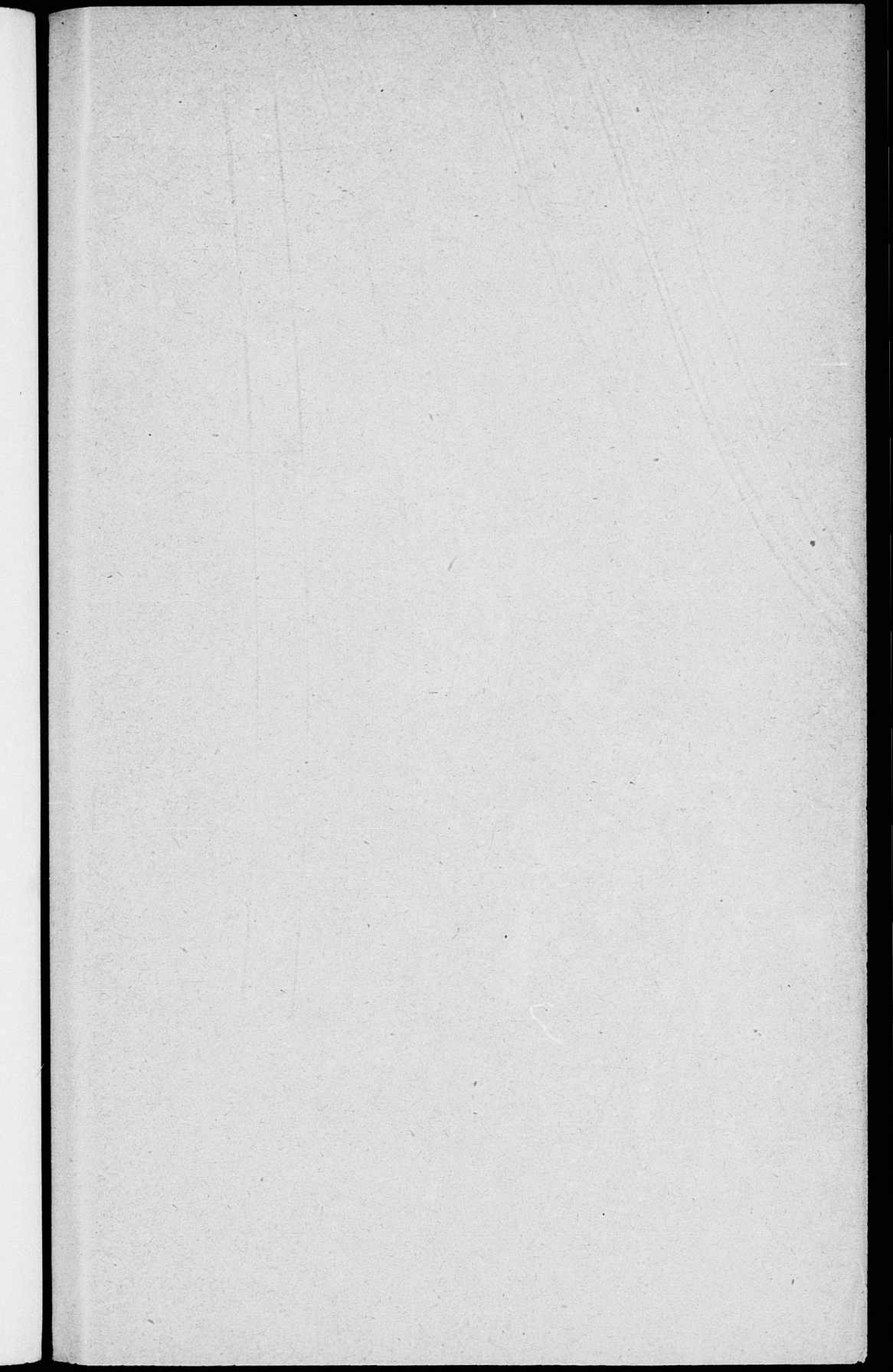
Blijkt evenwel hieruit, wanneer gij dit nu eens op gezag wilt aannemen zoo te zijn, niet voldoende, dat de *Wet* dus *niet afdoende* tegen het euvel kan optreden?

Welnu dan, Burgers van den Nederlandschen Staat, stuit Gijzelven het kwaad! Gij hebt er *niets voor te doen*, maar eenvoudig *U te onthouden*, en nog wel vooral in Uw eigen belang, van den rechtsbijstand van *onbevoegden* bij het opmaken van Uwe acten! Gij zult daardoor ontsnappen aan menig gevaar, zoowel juridisch als economisch. Gij zult er tevens mede »hoog» houden het nuttige en schoone ambt: het Notariaat, en de oorzaak wegnemen van den kwijnenden toestand waarin het anders dreigt te zullen geraken. —

Laat dit eenvoudige, maar ernstige woord tot U zijn een nuttig woord. Er staat veel op 't spel. Het rustig bezit van have en goed voor U en Uwe nazaten, de volkswelvaart van ons goede Land zijn bij dezen strijd betrokken!

Ik roep U dringend op tot dien strijd door onthouding tegen de »zaakwaarnemerij», en ik bezweer U toch geen voedsel meer te willen schenken aan dit Maatschappelijk euvel! — Helpt *Gij* en 't zal verdwijnen!

(*) Eene staatscommissie tot herziening van het Burgerlijk Wetboek, ingesteld bij Z. M.'s besluit van 28 Februari 1880 no. 8, is *thans* tot op ongeveer de helft van de te behandelen stof gevorderd.

Q. 2123